

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SEKCIÓ

KISS BORBÁLA kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(59214/11. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2012. június 26.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Kiss Borbála kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,
Danutė Jočienė,
Isabelle Berro-Lefèvre,
Sajó András,
Işıl Karakaş,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Helen Keller *bírák*

és Françoise Elens-Passos, *Szekció Hivatalvezető-helyettes*

2012. június 5-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az utóbb említett időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (59214/11. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Kiss Borbála („a kérelmező”) 2011. szeptember 20-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Baltay L., Gyálon praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. Képviselő-helyettes képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. A kérelmező különösen azt állította, hogy embertelen és megalázó rendőri intézkedés alá vetették, amit nem vizsgáltak ki megfelelően.

4. 2011. november 23-án a panasz közlésre került a Kormány felé. Arról is döntés született, hogy a kérelem érdeme és elfogadhatósága együttesen kerül elbírálásra (29. cikk 1. bekezdés).

A TÉNYEK**I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

5. A kérelmező 1983-ban született és Tiszalúcon él.

A. Az incidens

6. 2010. szeptember 4-én egy tiszalúci magánházaiban családi ünnepséget tartottak. Az ünnepségen a roma származású kérelmező és további ötven személy vett részt. Anélkül, hogy bármilyen incidens történt volna, először 20.30-kor, majd 21.30-kor több rendőr is megjelent a házban, a zene

lehalkítását kérve. A jelenlévők eleget tettek a felszólításnak. Ezt követően parázs vita alakult ki H. úr és az egyik rendőr között. A kérelmező közbeavatkozott, tumultuózus jelenet alakult ki, s a rendőr durva szavakkal illette a kérelmezőt. A rendőr őrizetbe vétellel fenyegette a kérelmezőt, karját megragadta, és paprika spray-t fújt a szemébe. A Kormány előterjesztette, hogy az intézkedést a kérelmező ellenállása tette szükségessé. A kérelmező elesett, hat vagy hét férfi rendőr a földön vonszolta, majd a rendőrautó oldalának lökte. Mialatt vonszolták, mellei láthatóvá váltak, mivel pulóvere elszakadt. Nyakán sérüléseket szenvedett, szemei nagyon égtek. Végül azonban a rendőrök nem vették őrizetbe.

7. Ezt követően a kérelmező felkereste háziorvosát. A háziorvos nem állított ki orvosi látletet, de intézkedett a kérelmező Megyei Kórházba történő beutalása iránt, ahol nyolc napon belül gyógyuló szemsérülés került diagnosztizálásra.

B. A kérelmező által indított büntetőeljárás

8. 2010. szeptember 6-án a kérelmező és az incidensben érintett más személyek büntető feljelentést tettek ismeretlen rendőrök ellen a Szerencsi Rendőrkapitányságon. 2010. szeptember 27-én a miskolci Nyomozó Hivatal megszüntette a nyomozást, megállapítva, hogy a kérelmező és a többiek hangosan mulatoztak és agresszíven ellenálltak a rendőri beavatkozásnak, s hogy a rendőri intézkedések arányosak voltak.

9. 2010. november 15-én a kérelmező ismeretlen rendőrök ellen egyéni büntető feljelentést tett. 2011. január 14-én dr. F., a Nyomozó Hivatal ügyésze megszüntette az eljárást, észrevételezve, hogy a rendőrség által alkalmazott testi kényszer nem volt túlzott.

10. A kérelmező panasza nyomán 2011. január 28-án a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség újból megnyitotta a nyomozást. A Főügyészség megállapította, hogy a körülmények, illetve a rendőri intézkedés arányos voltának tisztázásához további tanúvallomások szükségesek. Ezt követően további bizonyítékok beszerzésére került sor; különösen, a kérelmező és más jelenlévők tanúvallomásainak videofelvétele az ügyirathoz csatolásra került.

11. A megismételt eljárásban 2011. február 23-án dr. F. ismét megszüntető határozatot hozott, lényegében ugyanarra a következtetésre jutva, mint korábban. A kérelmezőt és a többi jelenlévő személyt sem ebben, sem az ezt megelőző, sem az ezt követő eljárásban nem hallgatták meg; a gyanúsított rendőröket sem hallgatták meg, és szembesítésekre sem került sor. Úgy tűnik, hogy a határozat azon tanúvallomások jegyzőkönyvein alapult, amiket a kérelmező és társai elleni büntetőeljárásban (ld. a 13-16. bekezdéseket alább) tett néhány tanú, s amelyek nem érintették a rendőri erőhasználat kérdését.

12. 2011. március 16-án a Megyei Főügyészség bizonyítottság hiányában elutasította a kérelmező panaszát, rámutatva, hogy az incidensnek nem volt pártatlan tanúja.

C. A kérelmező ellen lefolytatott büntetőeljárás

13. Fentiekkel párhuzamosan, az igazságszolgáltatás akadályozása miatt, büntetőeljárás indult a kérelmező és az ünnepségen részt vett más személyek ellen. A vádiraton dr. F. aláírása szerepelt.

14. A Kormány előterjesztette, hogy a Miskolci Városi Bíróság előtt lefolytatott ezen eljárásban az ügy körülményeit alaposan kivizsgálták, számos tanút meghallgattak, s a kérelmezőnek lehetősége volt arra, hogy személyesen, a bepanaszolt rendőrökkel szembesítve fejtse ki álláspontját és tegye meg észrevételeit, beleértve a nyomozással és az ügyészségi eljárással kapcsolatos kifogásait is.

15. 2012. március 8-án a kérelmezőt bűnösnek találták az ellene felhozott vádpontokban, és egy év felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. Fellebbezése folyamatban van.

16. A kérelmező fenntartotta, hogy az elsőfokú eljárás tisztességtelen volt, és hogy a védelem által benyújtott bizonyítékok nem kaptak kellő súlyt. A bizonyítási eljárásban azon tíz vagy akörüli létszámú rendőrből, akik az incidensnél jelen voltak, mindössze kettő volt képes egyáltalán azonosítani a kérelmezőt, s még ők sem tudták meghatározni azt a szerepet, amit a kérelmező állítólagosan játszott az események során. A kérelmező elleni bizonyíték arra a megfontolásra korlátozódott, hogy mivel orvoshoz fordult, ő (és mindazok, akik ugyanígy cselekedtek) bizonyára részt vett az ügyben. Több rendőr nyilatkozata tartalmazta azt az állítást, hogy a spray-vel lefújt személyek nyilvánvalóan ellenálltak a rendőri intézkedésnek, különben nem fújták volna le őket. Másrészt azonban a kérelmező vallomását több tanú is megerősítette, így két tényállási verzió létezett, melyek mindegyikét azonos számú tanú erősített meg. A kérelmező azt állította, hogy ennek ellenére a rendőrök nyilatkozata nagyobb súllyal esett latba a Városi Bíróság előtt, mint a kérelmező családtagjainak a nyilatkozata.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG

17. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény

IX. Fejezet

III. Cím - A nyomozás lefolytatása

A nyomozás megszüntetése

„190. § (1) Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti,

- a) ha a cselekmény nem bűncselekmény,
- b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény,
- c) ha nem a gyanúsított követte el a bűncselekményt, illetve ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el,
- d) ha büntethetőséget kizáró ok állapítható meg, kivéve, ha kényszergyógykezelés elrendelése látszik szükségesnek,
- e) a gyanúsított halála, elévülés, kegyelem miatt,
- f) a törvényben meghatározott egyéb büntethetőséget megszüntető ok miatt,
- g) ha a magánindítvány, kívánat vagy feljelentés hiányzik, és az már nem pótolható,
- h) ha a cselekményt már jogerősen elbírálták, ideértve a Btk. 6. § esetét is,
- i) ha az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható,
- j) és megrovást alkalmaz, ha a gyanúsított cselekménye már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legenyhébb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen.”

„191. § (1) A nyomozás megszüntetése - ha e törvény kivételt nem tesz - nem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák.

(2) A nyomozás folytatását az ügyész, ha pedig a nyomozást az ügyész szüntette meg, a felettes ügyész határozattal rendeli el. Ha a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesítették, az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi. A nyomozás folytatásáról szóló határozat ellen nincs helye panaszoknak.

(3) Ha a nyomozás megszüntetése ellen nem éltek panasszal, illetve az ügyész, vagy a felettes ügyész nem rendelte el a nyomozás folytatását, utóbb azt csak a bíróság rendelheti el az ellen, akivel szemben a nyomozást korábban megszüntették.

(4) Ha a bíróság a nyomozás folytatásának elrendelése iránti indítványt elutasította, változatlan alapon a nyomozás folytatásának elrendelése iránti ismételt indítvány előterjesztésének nincs helye.”

„207. § (1) A vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait első fokon a megyei bíróság elnöke által kijelölt bíró (nyomozási bíró) látja el.

(2) A nyomozási bíró dönt ...

c) a nyomozás megszüntetését követően a nyomozás folytatásának elrendeléséről [191. § (3) bek.]”

IV. Cím - Jogorvoslat a nyomozás során

„195. § (6) ... [bizonyos] határozat[ok], továbbá ... ügyési határozat elleni panaszt elutasító határozat ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél felülbírálati indítvány terjeszthető elő, az ügyészség a felülbírálati indítványt az iratokkal és indítványával együtt három napon belül megküldi a bíróságnak [azaz a nyomozási bírónak].”

„198. § (1) Ha a feljelentést a sértett tette, a sértett a feljelentést elutasító határozat ellen, a nyomozás elrendelése iránt a határozat közzétételétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha az ügyész a nyomozást megszüntette, a sértett az eljárás folytatásának elrendelése iránt a határozat közzétételétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

„199. § (1) Az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a panasz alapján

a) a feljelentést elutasító, illetőleg a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi, és dönt a nyomozás elrendeléséről vagy folytatásáról, illetve a vádemelésről,

b) a panaszt elutasítja, ha azt nem találja alaposnak.

(2) A panasz elutasítását követően a sértett pótmagánvádlóként léphet fel, ha

a) a feljelentést a 174. § (1) bekezdésének a) vagy c) pontja alapján utasították el,

b) a nyomozást a 190. § (1) bekezdésének a)-d) vagy f) pontja alapján szüntették meg.”

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

18. A kérelmező az Egyezmény 3. cikke alapján rendőrség általi bántalmazását, valamint a megfelelő kivizsgálás hiányát panaszolta.

19. Egyezmény 3. cikke kimondja:

„Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

20. A Kormány vitatta a panaszt.

A. Elfogadhatóság

I. A felek érvei

a. A Kormány

21. A Kormány azt állította, hogy a kérelmezőnek a büntetőeljárásról szóló törvény 191. § (3) bekezdése alapján a nyomozási bíró előtt is kifogásolnia kellett volna a nyomozás megszüntetését. Továbbá, egyéni feljelentést is tehetett volna az érintett rendőrök ellen. Ha így tett volna, akkor a pótmagánvád intézményén keresztül bíróság elé vihette volna az ügyet. Mivel ezeket a jogi lehetőségeket nem vette igénybe, a kérelmező elmulasztotta a hazai jogorvoslatok kimerítését.

b. A kérelmező

22. A kérelmező előadta, hogy a 191. § (3) bekezdésének Kormány általi értelmezése téves jogértelmezésen alapul. A nyomozási bíró nyomozás folytatásával kapcsolatos döntési jogköre – annak természetére figyelemmel – nem nyújt jogorvoslatot a sértett fél számára a feljelentése nyomán indított nyomozás megszüntetése tekintetében. Ez a jogkör eljárásjogi biztosítékként a gyanúsítottat védi az önkényes ügyészségi határozattal szemben, és célja annak biztosítása, hogy a vádak alól egyszer már tisztázott gyanúsított ellen a nyomozást csak bírói határozat alapján lehessen újból megnyitni. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a 191. § a büntetőeljárásról szóló törvény IX. Fejezetének III. Címében (melynek címe Az eljárás lefolytatása), nem pedig a IV. Címében (melynek címe Jogorvoslat a nyomozás során) került elhelyezésre. Mindenesetre, a 191. § alapján a nyomozási bíró csak akkor rendelheti el a nyomozás folytatását, ha a nyomozás meghatározott gyanúsított ellen folyt, a kérelmező ügye pedig nem ilyen volt.

23. A pótmagánvádat illetően a kérelmező előterjesztette, hogy alapvetően azért nem tett konkrét személy elleni, pótmagánvádas eljárást lehetővé tévő büntető feljelentést a büntetőeljárásról szóló törvény 199. § (2) bekezdése alapján, mert az felesleges lett volna, hamis vád miatti büntetőeljárás alá vonást is beleértve megtorlásnak tette volna ki a kérelmezőt, és a siker csekély kilátását nyújtotta (arra figyelemmel, hogy 2007-ben és 2008-ban 1073 pótmagánvád-indítványból csak 51 ügyben került sor elítélésre).

2. A Bíróság értékelése

24. A Bíróság emlékeztet arra: a hazai jogorvoslatok kimerítésének a kötelezettsége a kérelmező számára biztosított Egyezménybeli jogok megsértése tekintetében hatékony, elégséges és hozzáférhető jogorvoslatok kérelmező általi rendes kimerítését követeli meg. Ahhoz, hogy hatékony legyen, a jogorvoslatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy közvetlenül orvosolja a kifogásolt helyzetet (ld. *Balogh kontra Magyarország*, 47940/99. sz., 30. bekezdés, 2004. július 20.). A szóban forgó jogorvoslat létezésének nemcsak elvileg, hanem gyakorlatilag is kellően biztosnak kell lennie, ennek hiányában a jogorvoslat nélkülözi a megkívánt hozzáférhetőséget és hatékonyságot (ld. *Akdivar and Others v. Turkey*, 16 September 1996, § 66, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-IV).

25. Az adott körülmények között azonban a Bíróság úgy véli, hogy a felek által a nyomozási bíróhoz benyújtandó indítvány hatékony voltával kapcsolatban előterjesztett érvek alapos vizsgálatára nincs szükség, mivel a Kormány semmilyen bizonyítékot nem tárt a Bíróság elé annak alátámasztására, hogy az ilyen kérelem hasonló ügyekben hatékonyan bizonyult, és ilyen módon az adott körülmények között kimerítendő jogorvoslatnak minősül.

26. Továbbá, a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmező büntető feljelentést tett az állítólagos bántalmazás miatt, ezért a Bíróság úgy véli: ésszerűen nem volt elvárható a kérelmezőtől, hogy egy második, lényegében azonos, de – pótmagánvádas eljárást lehetővé tevő – név szerint meghatározott, konkrét rendőr elleni feljelentést tegyen.

27. Ebből következően a kérelem nem utasítható el a hazai jogorvoslatok kimerítésének hiánya miatt (ld. *Gubacsi kontra Magyarország*, 44686/07. sz., 30-33. bekezdés, 2011. június 28.). Továbbá, a Bíróság úgy véli, hogy a kérelem semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

1. A felek érvei

a. A Kormány

28. A Kormány előterjesztette, hogy a hazai hatóságok által lefolytatott nyomozás eredménye szerint a kérelmező bántalmazással kapcsolatos állításait a tanúvallomások nem támasztották alá minden kétséget kizáróan. Az orvosi láttelel konkrét bántalmazásból eredő sérüléseket nem állapított meg, csupán a gázspray alkalmazásának következményeire utalt. A kérelmező rendőri intézkedés akadályozása során tanúsított ellenállást, s

ennek ellensúlyozására, valamint egy ittas tömegből történő kiemelése érdekében a rendőröknek testi kényszert kellett alkalmazniuk és gázsprayt kellett használniuk. A kérelmezőt körülvevő személyek ellenséges magatartása az intézkedés sikerét veszélyeztette. A rendőrök által okozott sérülés ilyen módon jogszerű rendőri intézkedés során keletkezett, továbbá szükséges és arányos volt.

29. A kérelmező állításait a magyar hatóságok megfelelően kivizsgálták, de az összegyűlt bizonyíték nem volt elegendő a rendőrök büntetőjogi felelősségének megállapításához. A bizonyítékok a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban egyenként és összességükben szabadon kerültek értékelésre. A Kormány továbbá előterjesztette, hogy a kérelmező és társai elleni büntetőeljárás a Bíróság általi vizsgálat időpontjában még folyamatban volt a fellebbviteli bíróság előtt.

b. A kérelmező

30. A kérelmező előterjesztette, hogy a rendőri beavatkozás embertelen és megalázó bánásmódnak minősült. Állításait – a Kormány állításával szemben – az ünnepségen részt vett, az érintett rendőrök ellen feljelentést tett más személyek, valamint tanúk video vallomásai is alátámasztották. A Kormány nem mutatta be, hogy ezek a bizonyítékok miért nem voltak elegendők, s olyan hatékony vizsgálatra sem került sor, ami egy ilyen bemutatást lehetővé tett volna a Kormány számára. Mindenesetre, a kérelmező sérüléseinek keletkezésére vonatkozó magyarázat, valamint a beavatkozás jogszerűségének bemutatása tekintetében a bizonyítási teher a Kormányra hárult. A Kormány azonban nem mutatott rá arra, hogy a kérelmező mely magatartása tette szükségessé a rendőri intézkedést. A kérelmező ellen lefolytatott büntetőeljárásban levont következtetések (ld. fenti 16. bekezdés) semmiképpen nem támasztották alá a Kormány azon állítását, hogy a testi kényszer és a paprika spray használata szükséges és arányos volt a kérelmező állítólagos ellenállásának ellensúlyozására. Ellenkezőleg, a kifogásolt intézkedések nem voltak szükségesek és arányosak. A kérelmező felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy ő a – legalább – hét férfi rendőr mindegyikénél alacsonyabb és gyengébb volt.

31. Továbbá, a hatóságok elmulasztották egy olyan alapos, hatékony és független nyomozás lefolytatását az incidenssel kapcsolatosan, ami alkalmas lett volna arra, hogy a felelős rendőrök megbüntetéséhez vezessen. Ehelyett párhuzamos nyomozást indítottak a kérelmező és mások ellen, ami első fokon a kérelmező elítéléséhez vezetett.

2. A Bíróság értékelése

32. Amint azt a Bíróság már számos alkalommal észrevételezte, az Egyezmény 3. cikke a demokratikus társadalom egyik alapértékét védi. Az

Egyezmény még a legnehezebb körülmények között, így a terrorizmus vagy a bűnözés elleni harccal összefüggésben is tiltja a kínzást, illetve az embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést. Az Egyezmény és az ahhoz fűzött jegyzőkönyvek legtöbb, anyagi jogi szabályt tartalmazó klauzulájától eltérően a 3. cikk nem tesz lehetővé kivételeket, a 15. cikk alapján pedig a 3. cikktől még a nemzet létét fenyegető szükségállapot esetén sem megengedett az eltérés.

33. A Bíróság emlékeztet arra, hogy a bántalmazásnak a súlyosság egy minimális szintjét el kell érnie ahhoz, hogy a 3. cikk hatálya alá essen. E minimum megítélése relatív: az ügy összes körülményétől, így a bántalmazás tartamától, fizikai és/vagy lelki hatásától, valamint – bizonyos esetekben – az áldozat nemétől, korától és egészségi állapotától is függ. Szabadságától megfosztott személy tekintetében olyan fizikai erő alkalmazása, amit a személy magatartása nem tett feltétlenül szükségessé, csökkenti az emberi méltóságot, s elvileg a 3. cikkben lefektetett jog sérelmét jelenti (ld. *Tekin v. Turkey*, 9 June 1998, §§ 52 and 53, *Reports* 1998-IV).

34. A Bíróság megjegyzi, hogy a vitatott rendőri intézkedés eredményeként a kérelmező nyolc napon belül gyógyuló horzsolásokat szenvedett a nyakán, és szemirritáció lépett fel nála. Továbbá, a felek nem vitatták, hogy a kérelmezőt a földön vonszolták, az autónak lökték, és mellei láthatóvá váltak (ld. fenti 6. és 7. bekezdés).

35. A Bíróság úgy véli, hogy a rendőri művelet megalázó lefolytatása és a kérelmező által elszenvedett sérülések kellően súlyosak voltak ahhoz, hogy a 3. cikk hatálya alá eső embertelen és megalázó bánásmódnak minősüljenek (ld. *mutatis mutandis Peers v. Greece*, no. 28524/95, § 75, ECHR 2001-III).

Azt kell még eldönteni, hogy a 3. cikk alapján az államot terheli-e felelősség e sérülések miatt.

36. A Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmezőt egy partin kialakult tumultuózus jelenet során vették őrizetbe. A Bíróság megjegyzi a Kormány azon állítását, hogy a rendőrség által alkalmazott testi kényszer a kérelmező jogszerű intézkedéssel szembeni állítólagos ellenállása tette szükségessé. A Bíróság álláspontja szerint azonban a Kormány nem terjesztett elő olyan meggyőző vagy hihető érvet, amely alapján magyarázni vagy igazolni lehetne az őrizetbe vételi művelet során alkalmazott erő mértékét. Különösen az nem vált világossá, hogy a kérelmező részéről mely magatartás indokolta azt a manővert, melynek során spray-t kellett a szemébe fújni, olyan módon kellett a földön vonszolni, hogy mellei láthatóvá váljanak, és az autó oldalához kellett lökni – s mindezt hat vagy hét férfi rendőr jelenlétében, akik a kérelmezőnél egyértelműen nagyobb fizikai erővel rendelkeztek.

Mivel a Kormány nem bizonyította ennek az ellenkezőjét, a Bíróság nem tehet mást, mint hogy megállapítsa: még annak feltételezésével is, hogy a

helyzet objektíve megkívánta az erőhasználatot, túlzott volt az a mérték, amiben alkalmazásra került. Az ilyen erőhasználat sérüléseket és szenvedést okozott a kérelmezőnek, és megalázó bánásmódnak minősült.

37. Az eredetileg az Egyezmény 13. cikke alapján felvetett, a vizsgálat megfelelő voltával kapcsolatos kérelmezői panaszt illetően a Bíróság észrevételezi, hogy a kérdés a 3. cikk eljárásjogi ágának hatálya alá tartozik (ld. *Labita v. Italy* [GC], no. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV).

A Bíróság annak megjegyzésével kezdi, hogy ismeretei szerint a rendőri intézkedés megfelelő voltával kapcsolatosan nem került sor belső vizsgálatra vagy fegyelmi eljárásra.

A Bíróság továbbá megjegyzi, hogy a kérelmező és más, állítólagosan bántalmazott személy által tett feljelentés nyomán ismeretlen elkövetők ellen indult büntetőeljárás, amely később újból megnyitásra került. Ebben az eljárásban azonban sem a kérelmező és társai, sem a gyanúsított rendőrök személyes meghallgatása – és szembesítése – (ld. fenti 11. bekezdés) nem történt meg. Igaz, hogy az eljárás céljaira néhány tanúvallomás jegyzőkönyve beszerzésre került; e tanúvallomások azonban a kérelmező és társai ellen lefolytatott párhuzamos eljárásban kerültek megtételre, és nem érintették a rendőri erőhasználat arányosságát. Az eljárás alapvetően az érintettek által tett tanúvallomások összeegyeztethetlenségére figyelemmel került megszüntetésre; s ilyen módon egyetlen rendőr egyéni büntetőjogi felelősségét sem lehetett megállapítani.

Ilyen körülmények között a Bíróság úgy véli: nem került sor a kérelmező állításainak olyan megfelelő kivizsgálására, ami alkalmas lett volna arra, hogy elvezessen az állítólagos elkövetők azonosításához. A Bíróság számára az ilyen kivizsgálás nem tekinthető olyannak, mint amit a kérelmező és társai elleni párhuzamos ügyben lefolytatott vizsgálat helyettesített.

38. A fenti megfontolásokra figyelemmel a Bíróság azt a következtetést vonja le, hogy a kérelmezőt megalázó bánásmód alá vetették, és állításait nem vizsgálták ki megfelelően. Ezért az Egyezmény 3. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSEI

39. A kérelmező az Egyezmény 3. cikkével együtt olvasott 14. cikk alapján azt is panaszolta, hogy az incidens és annak állítólagosan eredménytelen kivizsgálása romaellenes diszkriminációt hordozott magában.

A Bíróság észrevételezi, hogy az ügyiratokban nem lelhető fel a rendőrség részéről diszkriminatív eljárásra utaló bizonyíték (ld. *contrario, Moldovan and Others v. Romania* (no. 2), nos. 41138/98 and 64320/01, § 139, ECHR 2005-VII (kivonatok)). Ezért a panasz nyilvánvalóan alaptalan a

35. cikk 3. bekezdésének (a) pontja szerinti értelemben, s az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell azt utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

40. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

41. A kérelmező nem vagyoni kár tekintetében 10.000 eurót követelt.

42. A Kormány vitatta az igényt.

43. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett, és méltányossági alapon 5.000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

44. A kérelmező további 5.166 eurót kért a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Ez az összeg 60 euró óradíjjal számított 65 órányi jogi munka kiszámlázandó díjának, plusz 1.266 euró további jogi költségnek felelne meg.

45. A Kormány vitatta az igényt.

46. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő dokumentumokra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság 3.000 euró megítélését tartja ésszerűnek ilyen címen.

C. Késedelmi kamat

47. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az Egyezmény 3. cikke alapján előterjesztett panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikke vonatkozásában anyagi jogi és eljárásjogi jogsértés történt;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében 5.000 (ötezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében 3.000 (háromezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegétkell kifizetnie nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2012. június 26-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető-helyettes

Françoise Tulkens
Elnök